

Udfasning af medicinsk zink – hvad er status?

Dyrlæge Rikke Skrubel, SEGES Svineproduktion
Fagchef Lisbeth Shooter, SEGES Svineproduktion

Svinekongres 2018, Herning

Hvorfor skal medicinsk zink udfases?

- Europæisk beslutning
 - tilbagetrækker godkendelse til medicinsk zink senest juni 2022
- Hovedargumentet er miljøpåvirkning
 - derudover resistensudvikling
- En stor udfordring, der kræver hjælp fra hele branchen
 - mange faktorer spiller ind

Hvad gør SEGES Svineproduktion?

Lancering af Handlingsplan II (feb. 2018)

- Faglig fokus
- Kommunikationsindsats
- Internationalt spor

Handlingsplan II for udfasning af zink, 2018

- **Målet er, at udfasning af medicinsk zink til fravænnede grise:**
- sker uden at påvirke grisenes velfærd negativt i form af øget forekomst af diarré og anden sygdom
- sikrer fastholdelse af et fortsat lavt og ansvarligt antibiotikaforbrug
- medfører minimal negativ effekt på produktivitet og dødelighed
- medfører, at det økonomiske tab holdes så lavt som muligt – som følge af:
 - lavere produktivitet
 - mere arbejdstid pr. gris til pasning og behandling af grisene
 - højere behandlings- og foderomkostninger

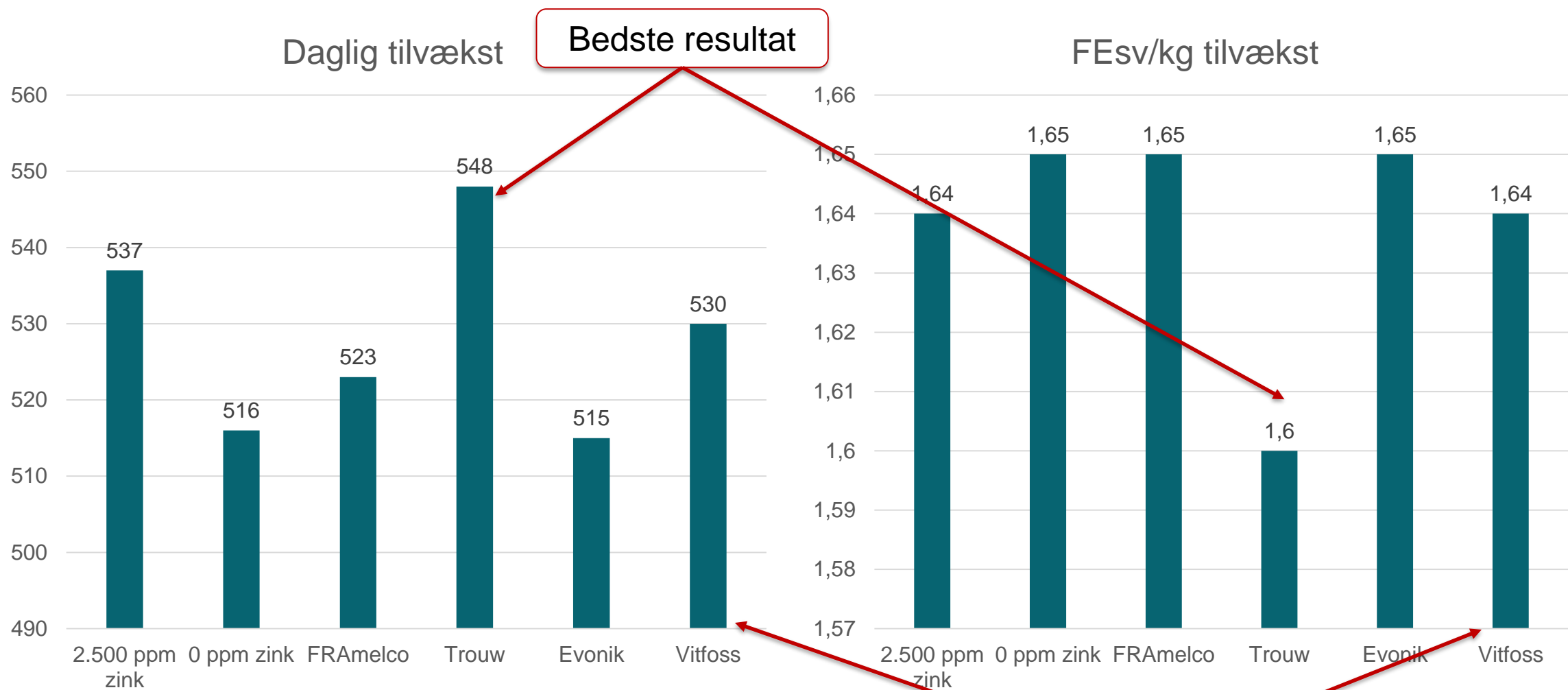
De fire valgte koncepter

	FraMelco	Trouw	Evonik	Vitfoss
Reduceret protein		X	X	X
Øget treonin/lysin		X	X	X
Monoglycerider	X	X		X
Organiske syrer	X	X	X	X
Probiotika		X	X	X
Fibre		X	X	X
Ekstra enzymer		X		X
Org. mineraler				X
Noget i drikkevand		X	X	

Afprøvningens seks grupper, inkl. behandling

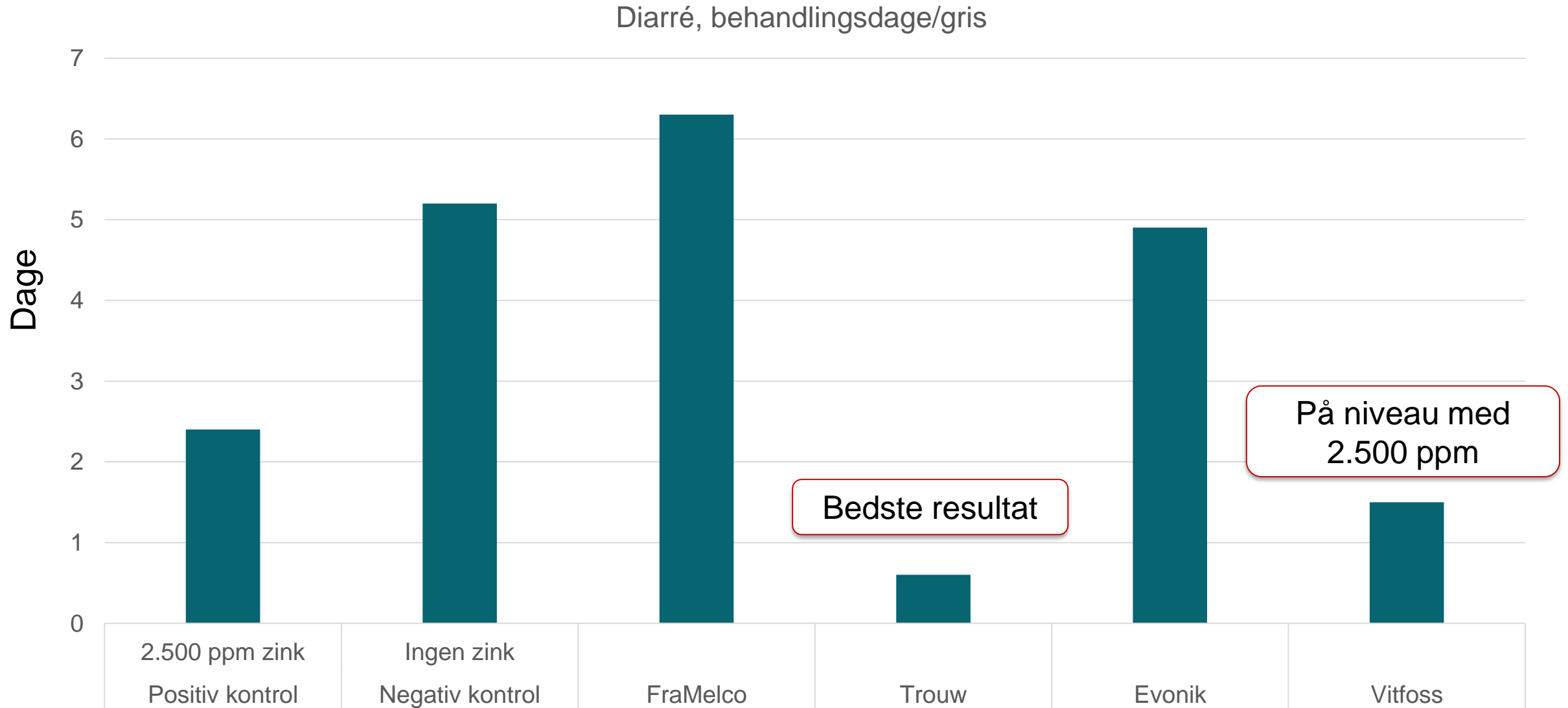
Gruppe	1	2	3	4	5	6
	Positiv kontrol	Negativ kontrol	FraMelco	Trouw	Evonik	Vitfoss
ppm Zn	2500 Zn	0	0	0	0	0
7-9 kg, Blanding 1	Medicinsk zink	Ingen medicinsk zink	0,4 % LAC 34 0,4 % C12 Dry	5 % Nucleo 20 % Vario	0,12 % CreAmino	30 % Mix 1
9-15 kg, Blanding 2			0,3 % LAC 34 0,3 % C12 Dry	5 % Nucleo 8 % Vario	0,12 % CreAmino	17 % Mix 2
15-30 kg, Blanding 3			0,2 % LAC 34 0,2 % C12 Dry	5 % Nucleo	0,12 % CreAmino	7,1 % Mix 3
I drikkevand				Selko 1,5 L/1000 L	Fecinor 50 g/1000 L	

Produktionsresultater 7-30 kg

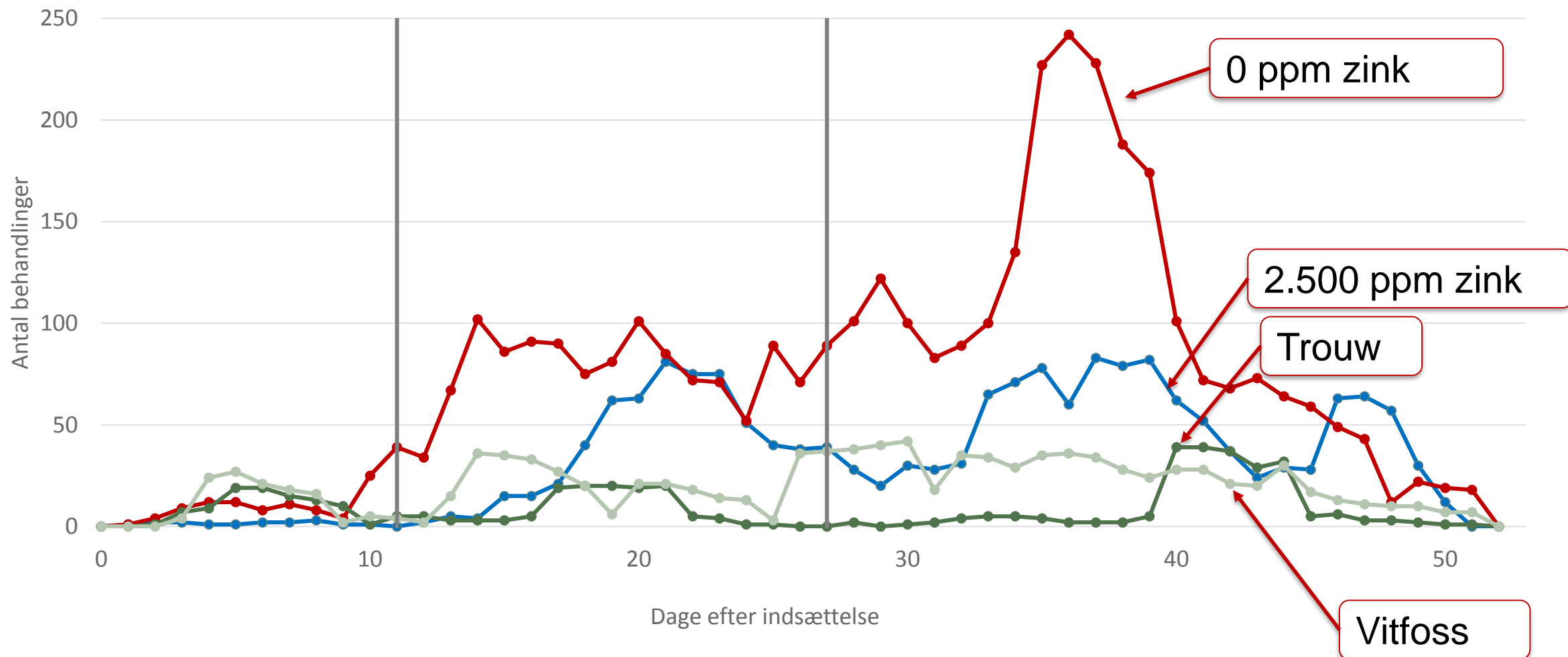

På niveau med 2.500 ppm

Behandlingsfrekvens 7-30 kg

Totalbehandlinger mod diarré i løbet af 7-30 kg's perioden

* de lodrette linjer markerer foderskiftene i vækstperioden

Koncepter som alternativer til zink – hvad koster det?

Gruppe	1	2	3	4 ✓	5	6 ✓
Behandling	Positiv kontrol 2.500 ppm zink	Negativ kontrol Ingen zink	FraMelco	Trouw	Evonik	Vitfoss
Foder omk. ift. gruppe 1	-	+ 0,94	÷ 4,27	÷ 10,52	÷ 16,91	÷ 6,85
Produktionsværdi ift. gr. 1	-	÷ 1,90	÷ 0,90	+ 2,40	÷ 1,90	+ 0,20
Produktionstab, kr. pr. gris ift. nuværende praksis	0 Normal praksis	÷ 0,96	÷ 5,17	÷ 8,12	÷ 18,81	÷ 6,65
+ Sundhed						
Diarré, behandlingsdage/gris	2,4	5,2	6,3	0,6	4,9	1,5
Behandlingsomkostning 0,30 kr. pr. behandlingsdag	÷ 0,72	÷ 1,56	÷ 1,89	÷ 0,18	÷ 1,47	÷ 0,45
Produktionstab, kr. pr. gris ift. nuværende praksis	0 Normal praksis	÷ 1,80	÷ 6,34	÷ 7,58	÷ 19,56	÷ 6,38

Opsummering af forsøget

Ophør med brug af medicinsk zink	Koncepterne fra FraMelco og Evonik	Konceptet fra Trouw	Konceptet fra Vitfoss
Kostede ca. 1 kr. pr. gris	På niveau med "ingen medicinsk zink"	Bedre end gruppen med medicinsk zink men kostede ca. 8 kr. pr. gris	På niveau med gruppen med medicinsk zink men kostede ca. 6,60 kr. pr. gris

Øgede foderomkostninger på 6,50-7,50 kr. pr. gris:

- Ved årlig produktion af ca. 32 mio. smågrise ~ 225 mio. kr. pr. år

Hvad skal vi bruge denne viden til?

1. Medicinsk zink erstattes ikke med enkeltstoffer!
2. Koncepter til at erstatte medicinsk zink er stadig for dyre!
3. Ophør med medicinsk zink resulterede i produktivitetstab og mere diarré – skab erfaringer ud fra den viden vi har = afledte positive effekter?

Reduktion af
proteinindholdet

Reduceret
calciumindhold

Fodringstiltag i
hele 7-30 kg's
perioden for en
sundere tarm?

Kombination af
tilsætningsstoffer

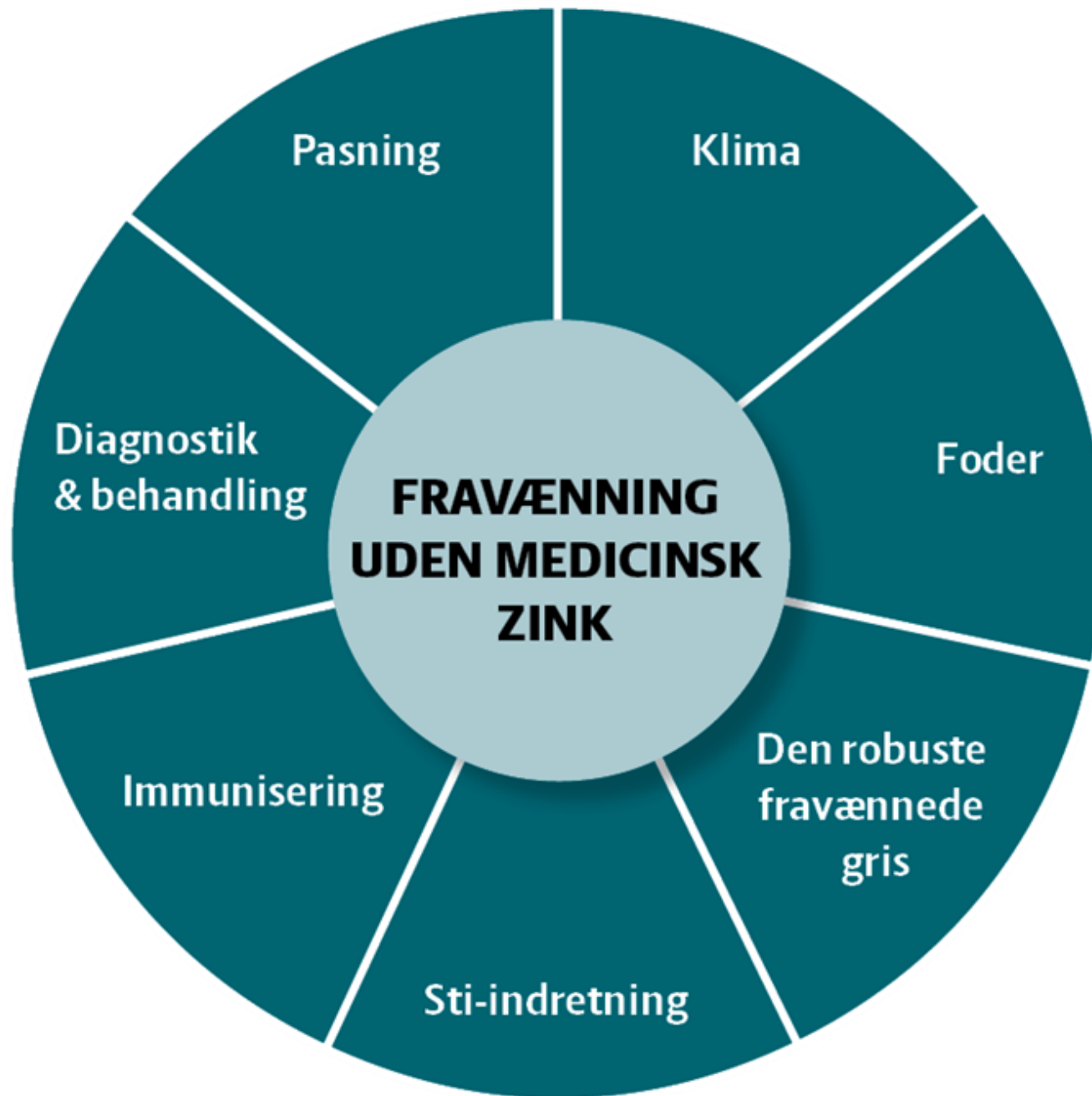
Aminosyrer -
sammensætning

Findes der et

Quick Fix

i forhold til succes ved udfasning af medicinsk zink?

NEJ!

Målet med erfaringsindsamlingen?

Erfaringsindsamlingen

Udvikle koncepter ud fra lovende tiltag

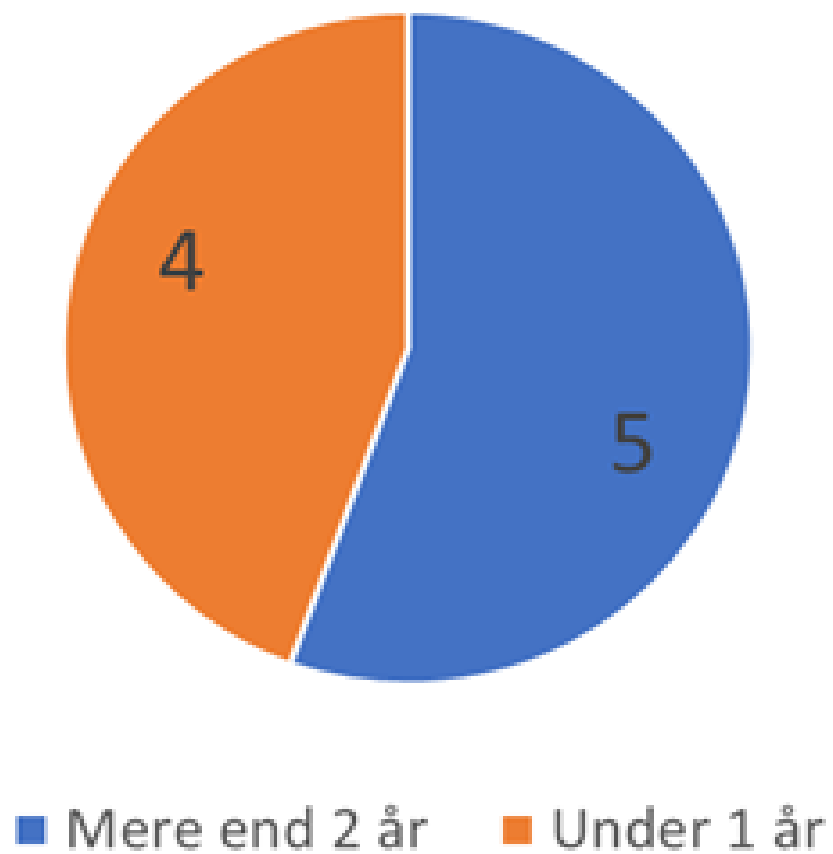

Indskrænke fokus

Hvad er erfaringsindsamlingen?

- 7 svinedyrlæger
- 20 besætninger er indstillet – 16 besvarelser af spørgeskema
- 9 ud af 16 besætninger anvender ikke medicinsk zink ved fravænning

Hvor længe har I IKKE anvendt medicinsk zink?

Fokus: 9 "zinkfri" besætninger

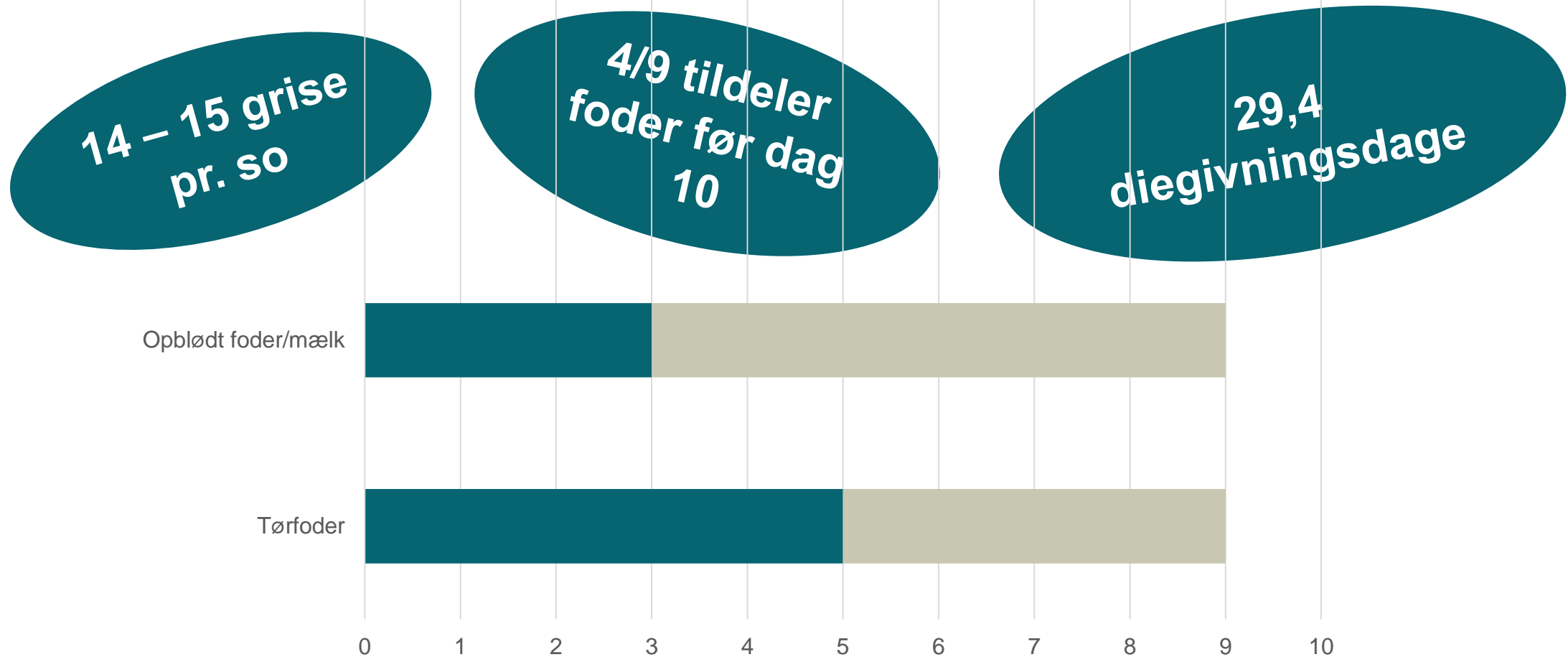
Antal
søer:
235 - 1.300

Status fra
konventionel
til Blå SPF

Blanding af
ældre og nye
staldanlæg

Rutineret
personale med
længere
ansættelse

Hvad gøres i farestalden?

Hvad gøres ved fravænning?

Fravænningsvægt
5,7 – 8,0 kg

5 besætninger
bruger en babystald

7 besætninger
bruger det samme
foder i farestald og
klimastald

4 besætninger
fodrer med skånenorm

Sortering ved fravænning

4/9 sorterer efter størrelse

2/9 fravænner kuldvis

1/9 samler ammesogrise

1/9 blander grise

Rengøring og smittebeskyttelse i klimastald

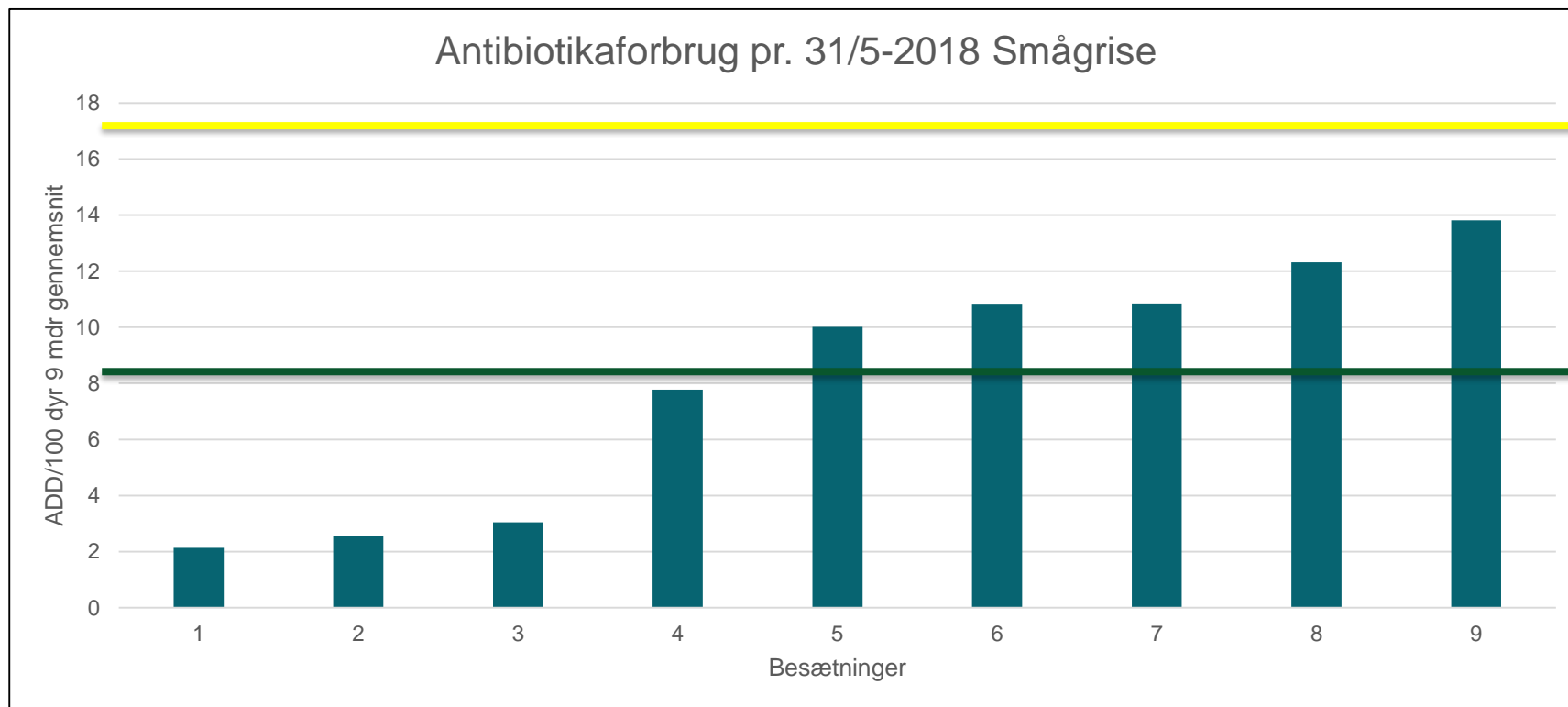
Antal besætninger	Vand	Sæbe	Desinfektion	Udtørring
4	Koldt	X	X	X
2	Varmt	X	X	X
1	Varmt	-	-	X
1	-	X	X	X
1	Koldt	-	-	X

Smittebeskyttelse

3/9 anvender støvleskift

1/9 forskellige redskaber pr. sektion

Antibiotikaforbrug, 9 mdr. gennemsnit

Gult-kort = 17,2

Middel = 8,1

Landsgennemsnit = ca. 10 ADD/100 dyr
Gult-kort-grænse = 17,2 ADD/100 dyr

Opsummering på erfaringsindsamlingen (foreløbig)

- **Generelt ”almindelige” smågriseproduktioner**
- **De har:**
 - fokus på foder og vandoptag ved fravænning
 - fokus på rengøring, hygiejne og smittebeskyttelse
 - rutineret personale = faste rutiner = stabil produktion

”Vi gør ikke noget særligt”

De udenlandske erfaringer

Sortering ved fravænning

4/9 sorterer efter størrelse

2/9 fravænner kuldvis

1/9 samler ammesogrise

1/9 blander grise

Holland

- **Kuldvis fravænning**
- Kend grisens fravænningsalder
- Fodertræning i farestald:
 - registrering af mængde (250-400 gram/gris)
- Proteinniveau:
 - lavere i startfoder end Danmark
 - øget pris på grund af tilsatte aminosyrer

De udenlandske erfaringer

Frankrig

- **Holddrift** – tilpasning af produktionsanlæg
- Fokus på fravænningsvægt i forhold til alder
- Fodertræning inden fravænning
- 14 kg's regel for fodring af fravænnede grise:
Fravænningsvægt + startfoder = 14 kg

Gris på 7 kg fodres med 7 kg's startfoder 😊

Status på udfasning af zink i EU

- Få officielle udmeldinger
- Få iværksatte initiativer
- UK arbejder på at bevare brugen af medicinsk zink - BREXIT

- Opdateres løbende:

<https://svineproduktion.dk/Aktuelt/Temaer/Zinkberedskab>

Hvad skal I tage med herfra i dag?

- Start med 1.500 ppm medicinsk zink, hvis I vil tage det skridt-for-skridt
- Dan jer nogle erfaringer, og tag derefter medicinsk zink helt ud...

...senest juni 2022, som det ser ud nu 😊

HJÆLP os med at lave det bedste værktøj til dig

**VIND
EN IPAD**

Mød os på 1. sal – KUN tirsdag

Hvad gør SEGES Svineproduktion i 2019?

Foder	Sundhed	Management	Koncept til staldgangen
Probiotika	Vaccineafprøvning	Betydning af fravænningsalder og fodringsstrategi til pattegrise	Flere erfaringer fra besætninger, som har udfaset zink
Proteinniveauer	Diagnostik og kortlægning af <i>E. Coli</i> stammer		Test af koncept(er) til staldgangen
Aminosyrer – betydning af treonin			
Elektrolyt og mineralsammensætning			

Tak for at I lyttede med!

ZincSummit2019
17-18 June 2019
Copenhagen, Denmark

THEME OF THE SCIENTIFIC CONFERENCE
Weaning of robust and healthy piglets
– without use of medical zinc and
with minimal use of antibiotics

www.tilmeld.dk/zincsummit2019

TAK og husk!

Vær altid opdateret på den seneste faglige viden

Tilmeld dig **Nyhedsmail** fra SEGES Svineproduktion på www.svineproduktion.dk

 facebook.com/SegesSvineproduktion

